

AKTIVITETER FRA FAFO

[Tidligere seminarer](#)**Økende lavlønnskonkurransen til sjøs.**

Utenlandske skip utfører en økende del av transporten i norsk farvann. Maritim kabotasje i Norge er i liten grad regulert, og det finnes gode muligheter for utenlandske skip til å frakte gods

mellom norske havner. I den nye Fafo-rapporten «Det gode liv til sjøs» uttrykkes bekymring for økende lavlønnskonkurransen. (arbeidslivet.no, 11.06.14) [Les mer](#) Les mer om, og last ned, Fafo-rapporten: [Det gode liv til sjøs. Lønns- og arbeidsvilkår på utenlandske skip – norsk handlingsrom](#)

Arbeidslivskriminalitet og sosial

dumping. I forbindelse med LOs representantskapsmøte 10. juni var Fafo med på å arrangere et seminar om arbeidslivskriminalitet og sosial

dumping. Se her for [mer informasjon og opptak](#) fra seminaret. (Fafo Østforum, 11.06.14)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING

[Temaside om allmenngjøring](#)**Tariffnemnda foreslår allmenngjøring i**

fiskeindustrien. I løpet av året kan det bli slutt på timelønner ned til 66 kroner i fiskeindustrien. Tariffnemnda har

enstemmig vedtatt å sende et forslag om allmenngjøring av den tariffbestemte minstelønna ut på høring. Høringsfristen er 19. september. Deretter blir saken behandlet i Tariffnemnda 9. oktober. - Blir allmenngjøring vedtatt her, vil dette være på plass innen 1. desember i år, opplyser avdelingsleder Knut Bodding i LOs forhandlingsavdeling. (Fri Fagbevegelse, 17.06.14) [Les mer](#)

Raser mot forslag om minstelønn.

LO er sterkt avvisende til et forslag fra Venstre om å utrede lovfesting av nasjonal minstelønn. – Dette er gamle tanker fra Venstre, og i kjent stil går de nå løs på det organiserte arbeidslivet, tordner LO-nestleder Tor-Arne Solbakken (Avisenes Nyhetsbyrå, 05.06.14). [Les mer](#)

Les også: [Forslag om å greie ut lovfesta minstelønn](#) (representantforslag, Stortinget 23.05.14)

Innledninger om allmenngjøring og verftsdommen.

Fellesforbundet arrangerte nylig en olje- og gasskonferanse, der tema blant annet var hvordan man kan sikre fortsatt konkurransedyktig olje- og gassindustri i Norge. Det var også innledninger om innleie/utleie, lærlinger, allmenngjøring og verftsdommen. Presentasjonene fra konferansen finner du i denne artikkelen. (Fellesforbundet, 16.06.14) [Les mer og last ned presentasjonene](#)

Regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven

Den 11. juni la regjering frem sine forslag til endringer i arbeidsmiljøloven. Nedenfor er det fakta om endringene, samt link til noen av reaksjonene som har blitt formidlet i media.

Regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven.

Blant endringsforslagene er å gi adgang til midlertidig ansettelse i 9, eventuelt 12 måneder, uten vilkår. Regjeringen foreslår videre en ny forskrift om unntak fra likebehandlingsprinsippet ved tariffavtale. Den foreslår også å endre straffebestemmelsene for brudd på allmenngjøringsloven. I dag straffes det kun med bøter, og det foreslås nå å innføre fengselsstraff i inntil ett år, og to år ved grove overtredelser. (11.06.14) [Les faktaark om endringene](#) (Arbeids- og sosialdepartementet) - [Arbeidslivet er i stadig endring, og krever mer fleksibilitet](#) (Arbeids- og sosialdepartementet, pressemelding, 11.06.14)

Se også:

[Spesialmagasin: Alt om den blå-blå arbeidslivsreformen](#) (Fri Fagbevegelse, juni 2014)
[Fafo-forsker: Flere midlertidige blir færre fast ansatte](#) (arbeidslivet.no, 09.06.14)
[Regjeringen får både positive og negative reaksjoner](#) (siste.no / ANB-NTB, 11.06.14)
[Vikarer kan få lavere lønn enn bedriftenes egne ansatte](#) (Dagsavisen, 11.06.14)
[Venstre kan sikre flertall for ny arbeidsmiljølov](#) (Dagens Næringsliv, 11.06.14)
[Organisert grasrotoppør i LO mot arbeidsminister Robert Eriksson](#) (VG, 12.06.14)
[- Regjeringa er ikkje i ferd med å modernisere arbeidslivet. Tvert imot.](#) (Bergens Tidende, 13.06.14)

- **Forslagene som er sendt på høring er moderate, men nødvendige.** - Norge har endret seg. Arbeidslivet har endret seg. Men arbeidsmiljøloven vil Arbeiderpartiet ikke endre, skriver stortingsrepresentant Stefan Heggelund (H).

- Forslagene sikrer fleksibilitet og seriøsitet i tillegg til at de gjør det lettere for flere å få en fot inn i arbeidsmarkedet, skriver Heggelund. (NRK Ytring, 12.06.14) [Les kronikken](#)

- **Svekker tryggheten i norsk arbeidsliv.** Arbeiderpartiet kommer til å gi den sittende statsministeren og regjeringa tøff motstand i kampen om arbeidsmiljøloven. Ifølge Aps kommende partileder Jonas Gahr Støre vil pålagt overtid, oppsigelser og flere vikarer svekke tryggheten og tilliten i det norske arbeidslivet. (NRK, 12.06.14) [Les mer](#)

Arbeidsmarkeds kriminalitet: useriøsitet og sosial dumping

Etterlyser respons på LOs forslag til tiltak mot sosial dumping. - Den 8. april 2014 sendte LO brev til statsministeren der de etterspurte større innsats i kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet fra regjeringen. De kom også med 7 konkrete tiltak for å stoppe utviklingen. Hvilken respons har statsministeren gitt LO på dette brevet, og hvordan stiller hun seg til de syv konkrete tiltakene som LO foreslår? spør stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen (Ap) statsminister Erna Solberg. (Stortinget, 17.06.14) [Les mer](#) Se også: [Ber regjeringen engasjere seg mot arbeidslivskriminalitet](#) (Fri Fagbevegelse, 08.04.14)

- **Byggelederfirma største trussel mot HMS- og seriøsitetsarbeid.** Skanska Norge-direktør Ståle Rød mener at enkeltstående byggelederfirma er en trussel mot HMS- og seriøsitetsarbeidet i byggenæringen. Rød ønsker seg bedre koordinering mellom offentlige etater i kampen mot useriøsitet og sosial dumping: – Politi, skatteetat og folkeregister må ha en effektiv måte å prate sammen på, slik at de sitter på felles informasjon. (Byggeindustrien, 13.06.14) [Les mer](#)

Oslo skjerper kampen mot de useriøse.

Det blir tøffere å være skurk i Oslo kommune. Byrådets nye pakke mot sosial dumping fikk godkjenning av byrådet 10. juni. Med blant annet strengere kontraktsbestemmelser har kommunen ryggdekning for å kaste ut firmaer som ikke behandler sine ansatte skikkelig. (Renholdsnytt, 12.06.14) [Les mer](#) Se også: [- Å drive seriøst skal bli en konkurransefordel](#) (Aftenposten OsloBy, 12.06.14) [Endringer i standardkontraktene for å motvirke og bekjempe sosial dumping](#) (Oslo kommune, 13.06.14)

Innleide polakker tjener en femtilapp mindre i timen enn nordmenn. Verkstedklubben og Fellesforbundet mener selskapet NV Service driver med sosial dumping av innleide arbeidsfolk fra Polen på Hardanger-verftet Fjellstrand. Verkstedklubben på Fjellstrand mener NV Service er et bemanningsbyrå og ikke en produksjonsbedrift. – Det betyr at de ansatte i NV Service skal ha samme lønn som de ansatte på Fjellstrand. I tillegg skal de ha dekket kost, og losji og ha et ulempetillegg på 20 prosent, sier klubbleder Aud Stråbø. (Bergensavisen, 09.06.14) [Les mer](#)

På tokt med Arbeidstilsynet.

Siden 2012 har Arbeidstilsynet i samarbeid med Kystvakta saumfart sørlandskysten fra Tønsberg til Kristiansand på jakt etter arbeidskriminalitet der det bygges og rehabiliteres hytter og fritidsboliger. — I år har vi fulgt opp steder vi besøkte i fjor og som da var kritikkverdige. Det viste seg at de ikke var noe bedre nå, sier Gunn Berit Gjevstad, seniorinspektør ved Arbeidstilsynet Sør-Norge. (Fri Fagbevegelse, 12.06.14) [Les mer](#)

Regjeringen vil øke straffen for arbeidskriminalitet. Arbeids- og sosialminister Robert Eriksson (Frp) skal i morgen møte partene i arbeidslivet om etterlengtede tiltak mot arbeidskriminalitet og sosial dumping. - Et av tiltakene er å innføre fengselsstraff på inntil ett år for alvorlig brudd på allmenngjøringsloven, sier Eriksson. Brudd på den loven straffes i dag kun med bøter. (NA24, 09.06.14) [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Arbeidsgivere får bedre hjelp til å vurdere høyere utdanning fra utlandet. NOKUT etablerer 1. august en prøveordning som skal gi arbeidsgivere raskere vurdering av utenlandsk høyere utdanning i forbindelse med ansettelsesprosesser. – Målet er at ordningen skal lette arbeidsinnvandringen til Norge, ved at arbeidssøkere faktisk får uttelling og kan bruke den verdifulle kompetansen de tar med seg inn i landet, sier direktør i NOKUT Terje Mørland. (NOKUT, 13.06.14) [Les mer](#)

Årsrapport fra SUA 2013: Økning i henvendelser - stadig verre arbeidsforhold. 115 000 personer besøkte Servicesenteret for utenlandske arbeidstakere (SUA) i Oslo, Stavanger og Kirkenes i 2013. De fleste kom fra Polen, Litauen og Romania. Om lag en fjerdedel av henvendelsene handler om manglende utbetaling av lønn. Flere forteller også om stadig verre arbeidsforhold enn det som har vært rapportert om de siste årene. Dette gjelder særlig for arbeidstakere som er ansatt i utenlandske virksomheter. (Arbeidstilsynet, 03.06.14) [Les mer](#) Last ned [Årsrapport fra SUA 2013](#)

LØNNS- OG AREIDSVILKÅR I OFFENTLIGE KONTRAKTER

Frykter forenkling fører til sosial dumping og korrupsjon. I går mottok næringsminister Monica Mæland Forenklingsutvalgets rapport «Enklere regler – bedre anskaffelser». LO Stats leder Tone Rønoldtangen frykter regjeringen nå vil legge til rette for mer sosial dumping og korrupsjon. (Magasinet Aktuell, 11.06.14) [Les mer](#) Last ned rapporten: [Enklere regler- bedre anskaffelser](#). Forenkling av det norske anskaffelsesregelverket. NOU 2014:4

LUFTFART

Norwegian vurderer asiatisk personell på fly fra Norge. Norwegian mener at de har funnet et smutthull i den norske lovgivningen som gjør at de likevel kan beholde sitt utenlandske personale også på norske fly. Det var regjeringens nei til dette som førte til Norwegians utflagging til Irland. Jussprofessor Erling J. Hjelmeng ved Universitetet i Oslo mener nå at loven kan tolkes mer liberalt enn den forrige regjeringen gjorde. (NA24 / NTB, 12.06.14) [Les mer](#) Se også: [Norsk Flygerforbund: - Dette kan Kjos bare glemme](#) (E24, 12.06.14)

VIKARBYRÅDIREKTIVET

- **Polske rørleggere diskrimineres.** Etter østutvidelsen i 2004, økte utleien av østeuropeisk arbeidskraft dramatisk. Vår erfaring er at polske rørleggere diskrimineres, skriver Boye Ullmann, organisasjonsarbeider for Rørleggernes Fagforening Fellesforbundet avd 605. (Rørfag, 16.06.14) [Les mer](#)

Regjeringen åpner for lavere lønn for vikarer.

Regjeringen ønsker å innføre unntak for likebehandling av vikarer. Vikarer kan derfor ende opp med å få lavere lønn enn bedriftenes egne ansatte. Næringslivet har dermed fått gehør for sitt krav om unntak fra likebehandlingsprinsippet i EUs vikarbyrådirektiv, skriver Dagens Næringsliv. LO mener unntaket er et skritt i retning av et mer uorganisert arbeidsliv. (NRK / NTB, 11.06.14) [Les mer](#)

Leier ut 300 polske håndverkere. Bemannings-selskapet Clockwork har spesialisert seg på å leie ut håndverkere i det norske bygg- og anleggsmarkedet, og selskapet baserer seg hundre prosent på polsk arbeidskraft. (Nettavisen, 11.06.14) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Ny artikkel om innvandrere med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. En av innvandrergroppene med høyest andel sysselsatte i 2011, nemlig de fra EU-land i Øst-Europa, har også en relativt høy andel med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Det kan kanskje virke som et paradoks, skriver Erik Herstad Horgen, seniorrådgiver i SSB i en ny artikkel i Samfunnsspeilet. Men en betydelig del av kvinnene som har innvandret fra disse landene, har gjort det i form av familiegjenforening. Blant disse kan det være en del som blir forsørget av ektemannen, eller som jobber i uregistrerte arbeidsforhold, skriver Horgen. (SSB, 17.06.14) [Les artikkelen](#)

Økt ledighet blant innvandrere - størst økning fra EU øst. Ledigheten blant bosatte innvandrere gikk opp fra 6,8 prosent i 1. kvartal 2013 til 7,2 prosent i 1. kvartal 2014. I den øvrige befolkningen økte arbeidsledigheten med 0,1 prosentpoeng, til 2,0 prosent av arbeidsstyrken. (LO, 13.06.14) [Les mer](#)

- **Arbeidsinnvandringen har gjort det mulig å ferdigstille flere bygg, skoler og veier.** Sjeføkonom mener oljelandet Norge skylder arbeidsinnvandrere en stor takk. - Etter EU-utvidelsen i 2004 har det kommet titusenvise av polakker og andre fra Øst-Europa. SSB regner med at det er rundt 100.000 polakker og litauere i Norge, sier Terje Strøm, sjeføkonom i Nyanalyse. - For nordmenn som trenger å bygge hus og hytter har dette vært fordelaktig fra et forbrukerperspektiv, sier han. (NA24, 15.06.14) [Les mer](#)

Heismontørens Fagforening engasjerer advokat etter arbeidsulykke. Foreningen vil ha innsyn i politiets mappe om den skadde litauerer. Etter arbeidsulykken der blant annet fem ryggvirvler ble ødelagt sitter han igjen 70 prosent invalid og med et inkassokrav på 30.000 kroner for operasjonen i Norge, ifølge Budstikka (Fri Fagbevegelse/Asker og Bærum Budstikke, 04.06.14). [Les mer](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafø Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikuttforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no